

Տ. ԱՐՏԱԿ ՎԱՐԴԱՊԵՏ ՏԻԳՐԱՆՅԱՆԻ ՔԱՐՈՋՐ ԽՈՍՎԱԾ Ս. ԷԶՄԻԱԾՆԻ ՄԱՅՐ ՏԱՃԱՐՈՒՄ ՄԱՏՈՒՅՎԱԾ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳԻՆ

(20 մարտի 2005 թ.)

*«Մի երկնցի, դուստր Միռնի, ահաասիկ
թագատր Զո գայ ևսրեալ ի վերայ յառանակի
իշոյ»:*

(Նովի. ԺԲ 15)

«Յանուն Նոր եւ Որդոյ եւ Նոզոյն Սրբոյ. ամէն»:

Առջևում այն մեծ Շաբաթն է, հընթացս որի Նիսուս պիտի մարնվի, ջարջարվի և գերեզման դրվի: Առաջին օրն իսկ այդ Շաբաթի՝ Նիսուսի համար հաղթական էր: Մեկնելով Բեթանիայից, աշակերպների հետ Երուսաղեմի ճանապարհը բռնեց: Բազմաթիվ ուխտավորներ, ովքեր Ջարիկը Երուսաղեմում փոնելու համար եկել էին Նրեսատրանի շրջաններից՝ Եղմից, Գալիլայից և այլ երկրներից, փեղյակ էին մեծ մարգարեի ներկա լինելու մասին: Աշակերպները պարմում էին Տիրոջ կյանքի հրաշալիքները, որով անուղղակիորեն պարտատում էին ժողովրդական այս մեծ և հայրենի ցույցը:

Նրանք զգեստներ էին փարածում ճանապարհին, ծառերից ոստեր կտրում և նրանցով գեպիկը ծածկում, ուրիշներ ձեռքներին արմավենու ճյուղեր բռնած ընդառաջ էին գնում, «Օվսաննա ի բարձունս» աղաղակելով՝ զովում էին Նրան, Ով գալիս էր բոլորին փրկելու: Նիսուս, որ Իր հասարակական կյանքից ներս մինչև այդ օրը մերժել էր մեծաշուք ընդունելությունները, խուսափել և զգուշացել էր ժողովրդական չափազանց խանդավառություններից, այսօր ընդունում է Իրեն ձոնված հաղթանակը, ընդունում է Իր Մեսիայի փիպղոսը և արքայության գալուստը հռչակող բացականչությունները:

Այս մեկ օրվա փառավոր ընդունելությունն աստվածային ծրագրի այն մի մասն էր միայն, որի մասին մարգարեները ծանուցել էին արդեն: Վեց դար առաջ նրանցից մեկը՝ Ջաբարիան, ասել էր. «Ուրախ եղիր, դուստր Միռնի, ցնձա, դուստր Երուսաղեմի, ահա քո թագավորը գալիս է դեպի քեզ, խոնարհ է և ավանակի վրա նստած, պիտի խորտակի Եփրեմի կառքերը և Երուսաղեմի ձիերը, պիտի խորտակի պարերագնող աղեղը, պիտի քարոզի խաղաղություն ազգերին և պիտի փրի ծովից ծով» (Նմնր. Ջաբ. Թ 9-10):

Նիսուս իրականացնում է և այս մարգարեությունն ու կատարում Նոր կամքը: Գիտե, որ այդ հաղթանակը դեպի մահ է փանում Իրեն, գիտի, որ այն չի լինում առանց դառնության: Ծուրջ երեք փարիներ ի վեր Իր առաքելությունն այնպես կատարեց, որ քարերն անգամ եթե ձայն ունենային, կաղաղակեին, սակայն ճշմարտության դեմ համառող մարդը կարող է նույնիսկ ժայռից ավելի անզգա և անշարժ լինել:

Փարիսեցիների զայրույթն առավել սաստկանում էր, որովհետև զորավոր էին զգում, երբ ժողովուրդը նվաճված և խոնարհված էին փնտնում, իսկ եթե իրենցից ավելի հզոր մի անձ-

նավորություն այդ ժողովրդին իրենց ձեռքից ազատեր, այդ դեպքում իր իսկ անկումն արձանագրող իշխանությանը հատուկ արելությանը կարգահայրվեին, ամեն ինչի ձեռք գցելու պատրաստ լինելով՝ միայն թե իրենց թվացյալ հեղինակությունն ու ազդեցությունը վերադարձնեին: Այս դեպքում ոճիրն անգամ արդարացվում էր իրենց համար:

Երբ Տիտուս մտպեցավ Երուսաղեմին և րեսսավ այն, րիսրեց, լաց եղավ և աղաղակելով ասաց. «Գոնե այս օրերին գիպենայիր դու թո խաղաղությունը, բայց այժմ ծածկվեց թո րեստողությունից, որովհետև օրեր պիտի գան, երբ թշնամիներդ թո շուրջը պարենշ պիտի կանգնեցնեն, պաշարեն և ամեն կողմից նեղեն քեզ, հիմնահատակ պիտի անեն քեզ և սպանեն թո բնակիչներին, քարը քարի վրա բնավ չեն թողնելու, որովհետև դու չիմացար այն ժամանակը, երբ Աստված փրկելու եկավ քեզ» (Նմմար. Ղուկ. ԺԹ 41-43):

Տիտուս մի կողմ է թողնում այն մեկ օրվա ուրախությունը, որ Նայրը շնորհել էր իրեն նախքան չարարանքների սկիզբը: Իր ժողովրդի հանցապարտ քաղաքի ու նրա ահավոր վախճանի համար խորապես տխրում է: Ինչպես վկայում են ավերարանիչները, Տերն ուղղակի րաճար գնաց: Նրա՝ Իր Նոր րուն շրապելու իմաստը բացատրելի է, գիտեր Նա, որ Ինքն է հավիրյաններից սահմանված գոհը, որ և գալիս է Ինքն Իրեն ընծայելու, նյութական պարարագների ժամանակն անցել է, Աստված հոգևոր պարարագն է կամենում, մեսիական թագավորությունը կհաստատվի, և Տիտուս սրտերի րիրակալ կդառնա այն ժամանակ, երբ ի գին Իր կյանքի Իր վրա կվերցնի աշխարհի մեղքը:

Աղոթելուց հետո, ինչպես վկայում է Մարկոս ավերարանիչը, երկար դիպեց Իր ժողովրդի բարոյական խեղճությունը և դա այն րաճարում, որտեղ ամեն ինչ սուրբ պեպք է լինել: Եվ Տիտուս րեսսավ, որ ժողովուրդը լի է սուր բարեպաշտությանը, շահասիրությանը, կեղճավորությանը, գայրացավ և ասաց. «Գրված է Իմ րունը աղոթքի րուն պիտի կոչվի, իսկ դուք ավագակների որջ եք արել այդ» (Մատթ. ԻԱ 13):

Այդուհանդերձ, այդ նույն պահին նույնիսկ, երբ խստությանը պարծում էր հանցավորներից և անարժաններից, խաղաղվում էր, երբ Իրեն էին դիմում հիվանդներն ու խեղճերը: Ժողովրդի նախընթաց օրվա եռանդն ու խանդավառությունը չէր մարել. նրանք շարունակում էին աղաղակել. «Օվսանա, որդոյ Դաթի»: Այս աղաղակները գայթակղության պարճառ եղան: Տաճարի չակերպյալ հեղինակավորները, որ դեմ էին Տիտուսին, մտպեցան Նրան և ասացին. «Լսո՞ւմ ես, թե ինչ են ասում»: Տիտուս Իրեն հատուկ խաղաղ պարասխառնով շփոթեցրեց նրանց՝ ասելով. «Այո՛, դուք չե՞ք կարդացել, թե երեխաների ու ծծկերների բերանով օրհնություն կատարեցիր» (Մատթ. ԻԱ 16): Նրեից քահանաներն ու ազդեցիկներն իրենց անելիքն արդեն որոշել էին: Տիտուս պեպք է մեռներ:

Մայրամուտ էր... Յուրայինների հետ բռնեց նորից Բեթանիա րանող ճանապարհը, աշակերտները րեսսան, որ նախորդ օրվա անիծված թգենին, որ անպրուղ էր, արմարներով էր չորացել: Անիծված և այդ անեծքով չորացած թգենու խորհուրդն աշակերտների մրքում կարճես թե Վարդապետի կարողությունների նկարմամբ վախ միայն արթնացրեց, ուստի նրանց առավել կարարյալ հավար ներշնչել կամենալով ասաց. «Նավար ունեցեք Աստծո հանդեպ»:

Տիտուս ինչպիսին որ Ինքն էր, այդ նույնը պահանջում էր, որ լինեն աշակերտները: Այդ ժամանակ ասում է՝ ամենայն ինչ ձեզ կհնագանդվի, ապա շարունակելով ավելացնում է.

«Աստի՛ն Եղեք, որ ով այս լեռանն ասի՝ ել և ծովն ընկիր, և իր մտքում զարարակուսի, այլ հավարա, թե իր ասածը կլինի, նա ինչ որ ասի, կկատարվի»։ Եվ կամ. «Ինչ որ խնդրեք աղոթքով, հավարացեք, թե պիտի ընդունեք, և ձեզ պիտի փրվի» (Մատթ. Դուկ. ԻԱ 21-22)։ Այսպիսի աղոթքը ենթադրում է կատարյալ սեր, ուղիղ և բարի սիրտ։ Երբ աղոթք սկսեք և եթե ինչ որ բան ունեք ձեր եղբոր դեմ, ներեք նրան, որպեսզի ձեր երկնավոր Հայրն էլ ձեզ ների։

Երկնավոր Հոր անեռն ողորմածությունը մեր ողորմության վարձատրությունն է։ Տիրոջ գոյթը կշարժվի նրանց հանդեպ, ովքեր գթասիրտ են, կսիրի նրանց, ովքեր սիրում են, և ապա կլսի ու կընդունի նրանց բոլոր խնդրանքները։ Գերբնական գործության արմատն է՝ կատարյալ հավատն առ Աստված։ Հավատքով լեցուն մարդն աստվածորդու հետ հաղորդություն կունենա, և Աստված նրան այսօր և ընդմիջյալ Իր բարության և գործության գործիք կդարձնի։ Թող մեր Տիրոջ՝ Հիսուս Քրիստոսի շնորհը, խաղաղությունը, սերը մեզ բոլորիս հետ լինի. ամեն։